Nieuwjaarstoespraak CDA, Jan Peter Balkenende, 17 januari 2004

Beste vrienden van het CDA,

Een bijzondere nieuwjaarsbijeenkomst aan het begin van een bijzonder jaar. Bijzonder, om hier in de Tweede Kamer zoveel CDA-gezichten tegen te komen van mensen die ik normaal op allerlei verschillende plekken in het land tegenkom. Uit alle provincies bent u hier vandaag aanwezig. Kamerleden hebben vrienden, buren of bekenden meegenomen. Wel duizend mensen op een nieuwjaarsbijeenkomst: geweldig!
Het lijkt natuurlijk een tegenstelling: het CDA die als partij van de regio haar nieuwjaarsbijeenkomst in Den Haag houdt. En dan ook nog aan het Binnenhof. Toch is dit een geweldig idee van onze mensen van het partijbureau. Wat is er leuker dan zelf eens een kijkje te kunnen nemen op de plek waar het allemaal gebeurt. - *Zelf was ik hier het afgelopen jaar graag wat minder geweest voor alle spoeddebatten, maar voor het merendeel van u, die hier te gast bent, is dat gelukkig anders* -

Door deze vorm van nieuwjaarbijeenkomst komt eindelijk ook tot uitdrukking wat architect Pi de Bruijn voor bedoeling had met deze ruimte. Deze hal moest een doorlopende passage worden voor het publiek, van waaruit men rechtstreeks met de roltrap naar de publieke tribune zou kunnen gaan. Onder het mom van 'de volksvertegenwoordiging is van ons allemaal' schiep hij hier openheid en toegankelijkheid.
Helaas heeft de beveiliging, die tegenwoordig nodig is, de verwezenlijking van deze bedoeling onmogelijk gemaakt. En het dubbele is bovendien dat na 2002 - het jaar van de ultieme politieke betrokkenheid van de man in de straat - de Kamer door beveiliging alleen nog maar meer op slot is geraakt. Dat betekent echter niet dat we ons hier moeten laten opsluiten. De deur zou nog wel heel makkelijk van binnen naar buiten toe open moeten gaan....
In 2003 is dat onvoldoende gebeurd. Met alle turbulentie en bijbehorende spoeddebatten hebben we elkaar gevangen gehouden op het Binnenhof. Dat moet in 2004 dus anders.

We moeten als kabinet minder aanleiding geven voor spoeddebatten en de Kamer moet niet over elk bericht in de krant een debat willen organiseren. Dat lijkt me een mooi eerste voornemen voor 2004.

'Het land in' is zeker ook een opdracht voor het CDA.
Er zijn veel vragen over het beleid. We moeten duidelijk maken waarom we doen wat we doen. Aan de kiezers, maar ook in de eigen partij.
Wanneer gemeenteraadsleden of leden van provinciale staten in hun eigen omgeving met een mond vol tanden moeten staan omdat ze het verhaal achter de cijfers niet kennen, dan moeten we ons dat hier in Den Haag aantrekken. Dan is daarmee ook een tweede goede voornemen voor 2004 benoemd.

Onze partijvoorzitter hamert er regelmatig op: het belang van goede interne communicatie. En we hebben ook een goed verhaal te vertellen. Er wordt bezuinigd dat is waar, maar niet zonder reden.
Het CDA is een partij die ook naar de dag van morgen wil kijken.
Wie weet dat je eigenlijk 3% economische groei nodig hebt om ons huidige niveau van sociale zekerheid en gezondheidszorg naar de toekomst toe te waarborgen hoeft geen wiskunde gestudeerd te hebben om uit te kunnen rekenen dat met het ontbreken van groei onze kinderen uiteindelijk de rekening betalen. We willen zeker geld uitgeven aan mensen in de knel, maar dat geld moet wel verdiend worden. Het is de simpele wijsheid van het huishoudboekje. Extra schulden maken om meer te kunnen besteden Is hetzelfde als je huls financieren met een beleggingshypotheek: voor je het weet heb je grote problemen.

Is dat een aankondiging van weer een jaar van forse Ingrepen? Een nadrukkelijke wens voor 2004 is dat dat niet nodig is.
U heeft gisteren ook het optimisme van Gerrit Zalm In de Telegraaf kunnen lezen. De CDA-bewIndslleden hebben inmiddels allemaal een cople van dat artikel in hun binnen zak. Aart Jan de Geus was er niet, want die was in Duitsland, maar die zal het vast voor de 'soc/a/e'zekerheid In al z'n pakken stoppen.

Dat maakt 2004 overigens nog niet tot een makkelijk jaar.
Het komt nu vooral aan op de goede uitvoering van datgene wat we ons hebben voorgenomen. De loonmatiging, de versterking van de innovatiekracht, de vermindering van de regelzucht, het aan een baan helpen van mensen in de WAO of in de Bijstand. Uitvoering dus ook van het sociaal akkoord. Laten we de rust bewaren om ook daadwerkelijk de economische kansen te grijpen wanneer die zich voor doen. Na twee woelige politieke jaren van verkiezingen en formaties, moet 2004 een jaar worden dat volledig kan worden benut voor hard werken.

Maar daarbij gaat het niet alleen om de economie, hoe belangrijk ook. Wij moeten ook keihard werken aan de sociale samenhang in onze samenleving. Tussen autochtoon en allochtoon. Tussen oud en jong. Tussen kansrijk en kansarm.
Met de verschrikkelijke schietpartij die afgelopen week op een school in deze zelfde stad plaatsvond zijn we dit jaar met een enorme schok begonnen. Je vraagt je vertwijfeld af hoe iemand van 17 jaar zover kan komen dat hij een leraar neerschiet. Je vraagt je nog meer af hoe jongeren dat kunnen toejuichen als iets dat terecht was. Wat zit er dan mis tussen de oren?
Een Turkse vader sprak daarbij in een reportage ook over iets anders dan detectiepoortjes en camera's. Hij had het over opvoeding, invloed van films, muziek en computerspelletjes. Een waar woord. Ook dat is een onderdeel van de integratie-discussie: in wat voor samenleving groeien jongeren op. Aan wat voor invloeden staan ze bloot? Bieden we als Nederlandse samenleving altijd het juiste voorbeeld?

Daarnaast kun je niet verwachten dat een school wel even repareert wat er thuis is misgegaan. Opvoeding begint toch echt in het gezin. Veiligheid, integratie, waarden en normen in gezinsbeleid en onderwijs. Als CDA hebben we in de afgelopen jaren veel van juist die zaken op de politieke agenda gezet.
Het moet in 2007 duidelijk zijn dat het meeregeren van het CDA juist ook op die punten zijn meerwaarde heeft gehad. Dat zijn we aan onszelf verplicht. Maar dat zijn we vooral aan de samenleving verplicht.

Ik wens u en de uwen een gezond en saamhorig 2004 toe.